

Specjalny konkurs Polsko-Niemieckiej Fundacji na rzecz Nauki:

Niemiecka okupacja Polski 1939-1945

Polityka – Terror – Życie codzienne – Opór

30 października 2020 r. niemiecki Bundestag postanowił o „stworzeniu w ważnym punkcie Berlina miejsca, które na gruncie specjalnych polsko-niemieckich relacji poświęcone będzie polskim ofiarom II wojny światowej oraz narodowosocjalistycznej okupacji i stanie się miejscem spotkań i namysłu nad historią”. Jest to bez wątpienia najważniejsza od dziesięcioleci inicjatywa w stosunkach polsko-niemieckich na polu polityki pamięci. Ma ona szansę oprzeć stosunki te na trwałej podstawie wzajemnej wiedzy i zrozumienia, opartej na wspólnie prowadzonych badaniach. Polsko-Niemiecka Fundacja na rzecz Nauki pragnie wesprzeć cenną inicjatywę Bundestagu i wnieść wkład do badań na losami Polski i Polaków w latach 1939-1945 oraz do upowszechnienia wiedzy na ten temat. Z tego powodu Fundacja rozpisuje specjalny konkurs grantowy, poświęcony okresowi okupacji.

Praca nad realizacją tego badawczego zamierzenia powinna wyjść od analizy i opracowania stanu badań. Należy przy tym zwrócić uwagę na to, jakie obszary badawcze doczekały się już intensywnych badań i gdzie ich stan jest jeszcze zdecydowanie niewystarczający. W zakresie tych aspektów historii okupacji, które wciąż nie zostały odpowiednio rozpoznane, powinno się przeprowadzić uzupełniające badania źródłowe.

Za najważniejszy wynik rozpisywanego konkursu Polsko-Niemiecka Fundacja na rzecz Nauki uważa wszakże przygotowanie przez polsko-niemiecki zespół autorów całościowego historycznego opracowania na temat niemieckiej okupacji Polski w latach 1939-1945, uwzględniającego zarówno Generalne Gubernatorstwo jak i tereny wcielone do Rzeszy. Opracowanie to powinno uwzględniać wszystkie istotne aspekty tego tragicznego rozdziału historii, a w szczególności: nowe granice i podziały na terenach okupowanych oraz obowiązujący tu ustrój i prawo okupacyjne; położenie gospodarcze okupowanych obszarów; przymusową pracę i przymusowe migracje; rozbitcie istniejącego do wybuchu wojny wieloetnicznego społeczeństwa; losy polskiej kultury, edukacji i życia religijnego pod rządami nazistów; społeczny opór i ruch oporu; ucisk, represje i terror; bezpośrednie następstwa wojny i okupacji w Polsce (np. w zakresie demografii i gospodarki).